D·N
8/9 1946

Landsfarlig politik

I sin kritik av förslaget till handelsavtal med Ryssland har Dagens Nyheter bestämts av och givit uttryck åt rent ekonomiska synpunkter. Det har betonats att ökad handel med Ryssland är önskvärd och att ett handelsavtal med hänsyn härtill i princip är tillrådligt; samtidigt har visats att det avtal som för tre månader sedan sades stå nära avslutandet måste innebära betydande risker för den svenska industrin och den svenska folkhushållningen. Regeringen och regeringspressen har vägrat att ingå på den sakliga debattens linje. Först sökte man mörklägga hela frågan och i skydd av mörkret ställa den svenska opinionen inför ett i realiteten fullbordat faktum. Detta lyckades inte. Då övergick man till en politiserad propaganda. Dels beskylldes alla kritiker för rysskräck och rysshets; sakargument besvarades med förolämpningar och karikatyrer. Detta skedde trots att man just därigenom måste stegra den ryska misstänksamheten mot Sverige. Dels förklarades, på samma gång som motståndarna anklagades för politiska finter, att Rysslandsavtalet var nödvändigt av politiska hänsyn. Det vore en fara att ha ensidiga handelsförbindelser, balans borde uppnås mellan väster och öster. Vi skulle alltså, oberoende av våra ekonomiska intressen, ge Ryssland kredit för att tillfredsställa dess krav. En av regeringens pressdrabanter gjorde det klarläggande uttalandet att svenska folket borde dra åt svångremmen för att kunna ge ryssarna kredit. På detta sätt fick krediten närmast karaktären av ett maskerat skadestånd för brott mot Ryssland som vi inte begått.

Hela tiden har den nuvarande regeringen sökt skydd bakom de planer till ett handelsavtal som utformades av samlingsregeringen för över ett år sedan. Denna taktik är av två skäl ohållbar. Dels var 1946 års förslag ur svensk synpunkt avsevärt sämre än de äldre utkasten. Dels har de förutsättningar på vilka de äldre planerna byggde i grund förändrats. Man räknade för ett år sedan med solidaritet inom stormaktsblocket och med stora handelskrediter från England och USA till Ryssland; i stället har en allt svårare konfliktsituation uppstått, och västmakterna har vägrat krediter. Man räknade vidare med att vi skulle behöva en väldig, genom krediter finansierad export till Ryssland för att hålla vår industri i full gång; i stället är industrin överlupen av beställningar och kan, vad som än beslutas, under de närmaste åren icke leverera avsevärda kvantiteter av de önskade produkterna till Ryssland. Därmed har hela kreditfrågan förvandlats från ett ekonomiskt till ett politiskt problem. Det gäller icke längre att stödja vår industri genom förmånliga handelsförbindelser, utan att tvinga industrin till oförmånliga förbindelser för att undgå Rysslands missnöje.

Den ursprungliga planen har icke kunnat fullföljas. Trots hot eller löften om exceptionella åtgärder från regeringens sida — fullmakt för brytande av avtal, nedskärning av den svenska bostadsproduktionen, import av utländska arbetare, hysande av svenska arbetare i tillfälliga baracker — har industrin icke kunnat utlova de begärda leveranserna. Man har blivit tvungen att erbjuda Ryssland antingen ett femårskontrakt med en begränsning av de från början förutsatta exportvarorna till något över hälften eller en förlängning av avtalstiden till sju år med leveranser av begärd beskaffenhet i begärd omfattning. Kreditbeloppet på en miljard står emellertid kvar; vid ett eventuellt femårskontrakt skulle beloppet uppnås bland annat genom export av stora mängder trähus till det träexporterande Ryssland. Att industrin i denna omfattning velat förplikta sig förklaras av skilda förhållanden. Regeringsmedlemmar har utövat en oerhört stark, stundom i skandalösa former arbetande påtryckning. Vidare ingår i produktionsplanerna omfattande utvidgningar av de förnämsta berörda industrierna, vilka gjort byggnads- och investeringstillstånd av viss omfattning till betingelse för sina eftergifter. Med å ena sidan utsikt till ännu högre bolagsbeskattning och å den andra fri avskrivning för nyanläggningar är det frestande för industrierna att bygga hus och köpa maskiner i överkant. Med någon schematisering kan därför sägas att regeringen köper företagens medverkan i det ryska exportprogrammet genom att lätta på investeringsvillkoren och tillika ge tillfälle till laglig skatteflykt. Det brister sannerligen icke i regeringens vilja att till varje pris "skapa balans" i förbindelserna till öster och väster.

Utrikespolitiskt driver regeringen samma metoder som så hänsynslöst tillämpats i den inre debatten. På USA:s protester svaras bland annat två ting. Å ena sidan att miljardkrediten icke begränsats. Detta är formellt riktigt, men reellt oriktigt, ty det kreditbelopp som gäller de ursprungligen avsedda exportprodukterna under en femårsperiod — maskiner, elektriska anläggningar osv. — har högst avsevärt nedskurits. Å andra sidan svaras att handelsavtalet icke hindrar en fri handelspolitik i framtiden. Även detta är till skenet riktigt. De enskilda industrierna har ännu icke slutit några avtal. Men de har genom sina meddelanden till regeringen i själva verket bundit sig till vissa prestationer, och tron på att dessa löften skall uppfyllas är grundvalen för hela det tilltänkta avtalet. Och det är omöjligt att bestrida att dessa utlovade prestationer i framtiden kan stå i vägen för leveranser till andra länder liksom till inhemsk konsumtion.

Även i sin modifierade form är regeringens avtalspolitik farlig. Den innebär, vilket varje reflekterande människa måste inse, risker för att våra egna behov väsentligt får eftersättas, att vi bland annat får bygga färre bostäder än eljest skulle vara möjligt. Den innebär stora risker för hela vår handelspolitiska ställning; vår handlingsfrihet beskärs och våra möjligheter att exportera med hänsyn till det ekonomiskt lämpliga förminskas. Den innebär slutligen att vi vid en handelspolitisk konflikt mellan väst och öst kan bli föremål för export- och importförbud från västmakternas sida; detta skulle vara mördande för vårt välstånd och för övrigt hindra oss att fullgöra förpliktelserna mot Ryssland, ty för dessas uppfyllande krävs i betydande utsträckning varor från USA. Sättet att bemästra dessa svårigheter är endast ett. Man får försöka hålla exporten till Ryssland inom ramen för vad som är verklig handel och därvid utgå från den handelsomsättning utan svindlande kreditbelopp som enligt realistisk bedömning kan påräknas i framtiden. En sådan begränsning ger sig själv om man nöjer sig med de prestationer som industrin är i stånd till utan att åsidosätta sina andra kunder och utan att bygga ut sina anläggningar mer än som svarar mot det varaktiga behovet. Om så sker, blir också krediten bättre avvägd efter vårt lands storlek och efter dess internationella handelsläge. Såvida icke dessa enkla och sunda principer följs, blir resultatet av de ryska avtalsförhandlingarna — kännetecknade av slarv, mörkläggning och förvanskningar — en överhängande fara för land och folk.

Nytt

Olle Svensson
Hon som ville bli fri.
Roman om en kvinnas frihetslängtan.
8:—, inb. 11:—.

Robert Ardrey
Nu börjar världen.
En fängslande roman om vår framtid.
10:—, inb. 13:50.

Max Picard
Hitler inom oss själva.
En mycket uppmärksammad bok av en läkare, filosof och diktare.
6:—.

C. J. Tranter
Hur vi forcerade Nordvästpassagen.
En spännande skildring av en enastående 1000-milafärd runt Världens tak.
10:—, inb. 13:75.

H. L. Philp
Psykologens syn på sexualfrågan.
En saklig och samtidigt lättförståelig bok om sexualproblemen.
6:—, inb. 9:—.

Zoja Orlówskaja
Barnens sagob—
Sagor, fabler och berättelser för barn i förskoleåldern.
3:50, inb. 4:50.

NU i bokhandeln!
NATUR och KULTUR

Att dra upp riktlinjerna för hemvärnets verksamhet

i framtiden är en utomordentligt svår sak — kanske inte värre än att bestämma hur det skall se ut inom andra delar av försvaret, men ändå tillräckligt svår, så osäkra som de militära antagandena om atomålderns krigföring nu ter sig. 1945 års hemvärnskommitté har emellertid varit tvungen att ta ställning till brännande organisatoriska problem, och det har den gjort utan att onödigtvis binda sig på längre sikt. En arbetshypotes är nödvändig. Det går inte att låta det hela flyta med resultat att hemvärnet efter en tid befinner sig i sjunkande tillstånd. Tvärtom finns det vägande skäl att tills vidare ge hemvärnet ett fastare underlag och en något mera gynnad ställning än det haft hittills för att på det sättet försäkra sig om att man har något att bygga på, om den nya försvarsplanen, när den nu kommer, skulle lita till hemvärnet som en av de viktigare beståndsdelarna. Från den synpunkten är det en god idé att medge avkortning av värnpliktstiden för män som tjänstgjort inom hemvärnet. De skall inte komma i sämre läge än andra. Det är både sakligt och psykologiskt riktigt att de premieras eller åtminstone kompenseras för sina insatser inom det lokala försvaret. Hemvärnsledningen — bra representerad i hemvärnskommittén — vet hur det förhåller sig. Stämningen från de första krigsåren har följts av en mera avvaktande hållning inom de breda samhällsskikten. Det behövs ett realistiskt grepp, en lösning som tar hänsyn till den enkle mannens svårigheter, för att hemvärnet skall bevara sin inre styrka.

Professur i pappersteknik. Svenska pappersbruksföreningen är villig att bidra till inrättandet av en professur i pappersteknik vid Tekniska högskolan. Föreningen, som anser det vara av allra största betydelse för den svenska pappersindustrin att en sådan professur kommer till stånd med det snaraste, erbjuder sig att under ett år bekosta skillnaden mellan lönen till en professor och den nuvarande lönen till specialläraren i ämnet och att för ett års tid öka anslaget till samlingar och laborationer för institutionen för pappersteknik med 4.000 kr. Erbjudandet gäller under förutsättning att professuren inrättas från 1 juli nästa år.

PRESSGRANNAR

Det var en makalös upplevelse att samlas till presskonferens kring hr Vougt för att höra försvarsministern tala om demokratisk pålitlighet, skriver Expressen (fp). Visst var det oöverträffat pikanteri att höra statsrådet dra exempelvis ett fall där lojaliteten hos en högre officer prövats därför att han, efter vad det berättats, "åren 1940—41 uttryckt sig olämpligt". Ingen, säkerligen allra minst departementschefen själv, kunde rimligen undgå att slås av det fantastiska i situationen: en konungens rådgivare med hr Vougts uttalanden på samvetet som värderingsman av medborgares ord och hållning från det andra världskrigets mest kritiska skede:

Visst var det pikant. Men ännu mer skrämmande. Det chockerande låg i medvetandet hur bilden skulle ha sett ut för att vara normal. Hr Vougt som försvarsminister, kunde den tanken ha tänkts på allvar av pålitliga demokrater åren 1940 och 1941 under andra förutsättningar än att den Vougtska visionen gått i uppfyllelse: under det Tysklands ledning nyordnade Europa, åt vilket han gav sitt förtroendevotum? Hr Vougt som domare över medborgerlig lojalitet, kunde den möjligheten ha anats annat än om det gällt för osjälvständiga svenska myndigheter att tillmötesgå quislingbetonade utrensningskrav?

Det är det som gjorde chocken så svår: under alla andra förhållanden än de nämnda borde hr Vougts roll i en demokratisk pålitlighetsprövning inte anständigtvis kunna vara någon annan än svarandens.

Nämndledamöterna själva måste ha den känslan när de skickar sina utlåtanden till försvarsdepartementet. Ture Nerman har för resten sagt det så tydligt som det gärna är möjligt. Förbindelserna mellan bedömningsnämnden och försvarsministern verkar naturvidriga.

Med den oskyldigaste min i världen försvarar Svenska Dagbladet (h) högerns kortkonster i valannonsen om partiernas skatteberäkningar. Det gör ingenting att siffrorna bygger på olika förutsättningar:

Det är skattelättnaden och icke skattefördelningen, som skall läsas ut ur tabellen, vilket också framgår av dess rubriker. en familj på medeldyr ort med 8.000 kronors inkomst får veta, att skatten enligt socialdemokraternas förslag blir 620 kronor, enligt folkpartiets 623 kronor och enligt högerns 566 kronor. Då begriper man säkert, att skillnaderna mellan beloppen bero på flera olika omständigheter. ... Såvitt vi förstå är högerns alternativ III i skattefrågan ur medborgarnas synpunkt lika starkt som alternativ III, när det gällde folkpensionerna.

Här lämnas nu ordet åt Stockholms-Tidningen (fp), som infört den missvisande annonsen och efteråt förser den med denna kommentar:

Man måste reagera, när högern i valannonser presenterar tabeller med minst sagt missvisande jämförelser om hur mycket partiernas förslag skulle betyda i skattelättnader för olika inkomsttagare. Frånsett att dessa förslag är preliminära blir jämförelserna missvisande, då högern inte samtidigt talar om att den till skillnad från folkpartiet och även från socialdemokraterna utgått från en lägre uttagningsprocent. Och att högern gjort detta beror ju på, att den räknat med högre statsinkomster. Det återstår att se, om detta nya material är sådant, att optimismen om de stigande statsinkomsterna håller streck. Varom inte kommer högern i en mycket obehaglig klämma. Ty blir inte inkomsterna så goda som den antar, måste högern antingen göra sina föreslagna skattesänkningar mindre eller beskära sitt reformprogram. Något tredje ges inte.

Saken är nämligen den, att högern räknar med i stort sett samma utgifter som folkpartiet. Men ändå vill högern försöka intala folk, att den kan föreslå något större skattelättnader. ... Då vi kommer till den tiden, då man säkrare än nu kan bedöma, hur stora inkomsterna verkligen blir, är det givet att om de blir större än man hittills vågat anta, så kommer naturligtvis även folkpartiet att kunna räkna med en lägre uttagningsprocent och ge minst lika stora skattelättnader som högern.

Högern har hittills fortsatt att distribuera sin annons, trots att felaktigheterna på ett tidigt stadium påpekats av Dagens Nyheter, som vägrat att införa ett sådant fuskverk. En genant historia för de alltför smarta reklammakarna inom högerledningen — genant också för dem som försvarar tilltaget.

En ung man som är känd för allmän hygglighet och enfald i lika mått, skalden Helge Åkerhielm, har bidragit till Morgon-Tidningens (s) kampanj mot Dagens Nyheter och dess chefredaktör. Hans inlägg kunde gott lämnas därhän, om det inte vore så karaktäristiskt för hur tankarna driver i en bestämd riktning i vissa kretsar. Dagens Nyheters kritik av att kurserna i ryska vid Stockholms högskola lämnat plats åt ett politiskt agitationsföredrag — vilket ju är något helt annat än att kräva censur av sådant som ligger inom ramen för denna verksamhet — föranleder exempelvis följande utbrott:

Till de mera skrattretande utslagen av den tingstenska rysshysterin får man väl räkna ramaskriet över att en föreläsare på Stockholms högskolas kursverksamhet har tillåtit sig att framhäva positiva drag i dagens Ryssland. Men när författaren i detta sammanhang ropar på censur och bättre övervakning så kan man lugnt svara att ingenting bättre skulle kunna motivera en sådan övervakning än professor Tingstens och Dagens Nyheters uppsåtliga och medvetna skadegörelse på de svensk-ryska förbindelserna.

Sympatierna för statlig övervakning av oavhängiga tidningar i den förmenta statsnyttans namn visar hur lätt, för att inte säga automatiskt, man glider in på sådana resonemang när man hyllar planhushållningen som ideal. Oppositionen skadar den stora planen, oppositionen skall beläggas med länkar, det blir ofelbart lösningen. Av barns och spenabarns mun skall man höra det.

När regeringen planerat de närmaste årens handelsutbyte mellan Sverige och Sovjetunionen tycks den ha varit till den grad angelägen om att eftersträva vissa mål och tillgodose vissa intressen i ostlig riktning att man kommit att mer eller mindre försumma den vederbörliga hänsynen till gamla, stora och goda handelspartner i väster — den reflexionen gör Upsala Nya Tidning (fp) i anslutning till de senaste amerikanska inläggen:

Följden av den nya myrdalska orienteringen inom utrikeshandeln är bl. a. att Förenta staterna rynkar ögonbrynen. Vårt lands goodwill i Amerika är inte längre densamma som tidigare. Det lär svenska affärsmän ha blivit varse, när de sökt utverka licenser för export från Amerika bl. a. av tackjärn. Amerikanerna har vid sådana förfrågningar strax varit färdiga med en undran, i vilken utsträckning råvaran skulle komma att gå vidare från Sverige till Sovjetunionen i förädlad form. Det är tydligen en form av transiteringspolitik, som man inte alls är tilltalad av på andra sidan Atlanten.

Att regeringens hållning i fråga om det planerade handelsavtalet med Sovjetunionen inte kan främja vårt lands handelsförbindelser med de västliga demokratierna är alldeles uppenbart:

Till meddelandena om den amerikanska reaktionen kommer nu också rapporter från England, där man likaledes tycks se syrligt på den nya myrdalska orienteringen. Samtidigt uppges också våra norska grannar med oro se på förberedelserna till sovjetavtalet. De fruktar att det till följd av den stora varuström som detta avtal öppnar åt öster skall bli omöjligt för dem att från vårt land importera sådana förnödenheter som de behöver för sin återuppbyggnad. ... Det blir inte utan stora inrikes svårigheter som det planerade avtalet kan ros i land. De aktuella tecknen utifrån visar att vi också måste räkna med åtskilliga svårigheter beträffande vårt handelsutbyte med den övriga världen.

Situationen är kritisk, fastän handelsministern inte vill låtsas om det — eller inte har ögon att se med.

OFFICIELLT

Historiska museet. Till en befattning som förste antikvarie och avdelningsföreståndare vid historiska museet med tjänstgöring vid myntkabinettet förordar vitterhetsakademin ende sökanden, e. o. antikvarien vid museet fil. lic. N. L. Rasmusson.

Läroverken. Skolöverstyrelsen har utfärdat följande nya förordnanden vid högre allmänna läroverken:

vid läroverket i Boden till e. adjunkt fil. mag. Kerstin Brobeck;

i Borås till timlärare fil. mag. Emmy af Forselles-Dahle;

Eksjö: till biträdande lärare fil. mag. Kerstin Wahlgren;

Eskilstuna: till e. adjunkter fil. mag:na Gunvor Almin, Carl Rosengren och Marja Smith;

Haparanda: till biträdande lärare fil. stud. G. O. Nilsson;

Hässleholm: till e. lärare i slöjd Anna-Greta Johansson;

Kristianstad: till e. adjunkt fil. mag. B. Norrby och till timlärare fil. mag. Signe Johansson;

Kristinehamn: till e. ämneslärarinna Gunnel Ernström;

Landskrona: till e. adjunkt fil. mag. Ingrid Ewald och till e. lärare i gymnastik Anne-Charlotta Bertilsson;

Lidingö: till e. o. lärare i slöjd Irma Ekström;

Ludvika: till e. adjunkt fil. mag. C. G. Granath;

Luleå: till e. adjunkter fil. mag:na Birgit Skantze och Gert Örn;

Lund: till e. adjunkt fil. mag. H. Persson;

Motala: till e. adjunkter teol. och fil. kand. Ruth Kihlström samt teol. kand. och fil. mag. T. Särnstedt;

Norrköping: till e. adjunkt fil. mag. P. O. J. Hörnander;

Skara: till e. adjunkt fil. mag. E. H. Eliasson och till biträdande lärare fil. stud. Kerstin Trädgårdh;

Sollefteå: till biträdande lärare på vakant adjunktstjänst löjtnant I. E. R. Stattin;

Sundsvall: till e. o. adjunkt fil. mag. Ruth Johansson, samt

vid Umeå läroverk till e. adjunkt fil. mag. H. Wahl.

Realskolorna. Till en adjunktur i tyska och engelska vid samrealskolan i Bollnäs har rektor bland 15 sökande uppfört på förslag fil. lic. Björn Carlberg, Karlshamn, rektor Sven Petré, Hoting, samt i tredje rummet fil. mag:na Per Bylander, Arvika, och Sven Juvas, Hudiksvall.

— Skolöverstyrelsen har utfärdat följande nya förordnanden vid samrealskolorna:

vid skolan i Bengtsfors till e. adjunkt fil. mag. Märta Strandman samt till e. lärare i teckning Ingrid Dalén och i gymnastik C. E. Rythén;

i Borlänge: till e. ämneslärarinna Vera Bergendahl;

Bräcke: till e. adjunkt fil. mag. Märta Hellstadius;

Emmaboda: till timlärare i gymnastik P. Pergård;

Fagersta: till timlärare i musik O. Anfelter;

Hyltebruk: till e. adjunkt fil. mag. E. W. Johansson;

Höganäs: till timlärare i hushållsgöromål Ingeborg Lindh;

Karlshamn: till e. adjunkt fil. mag. Åke Knutsson och till e. ämneslärarinna Märta Andersson;

Karlskoga: till timlärare i teckning T. Almgren, i musik V. Johansson, i gymnastik S. Söderlund, i slöjd C. Wikström och i hushållsgöromål Brita Andersson;

Katrineholm: till timlärare i gymnastik ryttmästare C. H. Lewenhaupt och gymnastikdirektör Karin Frick;

Kinna: till e. adjunkt teol. kand. H. M. Bredman;

Klippan: till biträdande lärare fil. stud. J. B. Wallin;

Kungälv: till e. adjunkt fil. lic. Tore Bergström;

Ljungby: till e. adjunkt fil. mag. Ingegärd Schönborg;

Lysekil: till timlärare i musik K. Sandström;

Mellerud: till e. adjunkt fil. mag. Elis Rylander;

Mönsterås: till e. lärare i gymnastik Berta Nilsson;

Nederkalix: till e. adjunkt fil. mag. Hillevi Högberg;

Norrtälje: till e. adjunkter fil. mag:na B. Nilsson och L. Ohlsson;

Nässjö: till e. adjunkt fil. mag. Margit Andersson;

Piteå: till e. adjunkt fil. mag. Anna Holmberg;

Sandviken: till e. ämneslärarinna Hervor Gustafsson och till timlärare fil. mag. Hjördis Hæsert;

Sunne: till e. adjunkt fil. mag. Christina Elowsson och till timlärare i slöjd S. Schéele;

Svalöv: till biträdande lärare fil. kand. S. Myllenberg;

Tidaholm: till timlärare i musik K. B. Andersson;

Trelleborg: till e. adjunkt fil. mag. Kerstin Ryland;

Trollhättan: till e. adjunkt fil. mag. A. V. Hedman;

Vara: till e. adjunkt fil. mag. Maja Bengtsson, samt

i Vimmerby: till e. adjunkt fil. lic. B. O. Henning.

Mellanskolorna. Teckningslärarinnan Märta Thege-Olsson har förordnats till timlärare i teckning vid kommunala mellanskolan i Solna.

Flickskolorna. Fil. mag. Brita Håkansson och ämneslärarinnan Anna Brita Grufman har förordnats att under höstterminen vara extra lärare vid Karlstads kommunala flickskola.

Högre folkskolorna. Till rektor vid Dorotea högre folkskola föreslår skolans styrelse e. o. ämnesläraren där Ingvar Nilsson.

— Teckningslärare K. E. Hernæus, Sandviken, har utsetts till timlärare i teckning vid Smålandsstenars högre folkskola.

Veterinärerna. Medicinalstyrelsen har förordnat länsveterinären Thure Tegborn att under vakans uppehålla tjänsten som besiktningsveterinär vid Vänersborgs köttbesiktningsbyrå.

Lediga tjänster. Provinsialläkartjänsterna i Strömstads östra distrikt och Ljusdals södra do, extra do i Kvänums och i Kinna distrikt, en extra ordinarie 2:e läkartjänst vid fångvårdsanstalten i Malmö, två förordnanden som 2:e kanslisekreterare i handelsdepartementet, ett do som e. o. 1:e byråsekreterare vid riksförsäkringsanstalten, en befattning som 1:e antikvarie hos riksantikvarieämbetet, en lektorstjänst i matematik vid högre allmänna läroverket i Bromma, en adjunktstjänst i geografi, biologi och kemi vid samrealskolan i Vadstena, en ämneslärarinnetjänst i kristendomskunskap och modersmålet vid samrealskolan i Leksand, ett antal ordinarie och extra ordinarie tjänster vid Lunds universitet, en befattning som landskanslist i Västerbottens län, en do som landskontorist därsammastädes, distriktsjägmästartjänsterna i Luleå, Kalix och Tornedalens distrikt, en befattning som länsskogvaktare i Gällivare södra område, fyra do som biträdande do i Luleå, Gällivare, Pajala och Korpilombolo, landsfiskalsassistenttjänster i Färila och Ovansjö distrikt, en befattning som kriminalassistent vid statens kriminaltekniska anstalt, en befattning som arbetstekniker vid domänstyrelsen, tre kontorsbiträdestjänster vid länsstyrelsen i Östergötlands län, en kanslibiträdes- och en kontorsbiträdestjänst hos luftfartsstyrelsen, en arvodesbefattning som expuoff. vid intendenturavdelningen KA 1, en do vid arméförvaltningens tygavdelning, en befattning som extra ordinarie instruktionssköterska vid skånska trängkåren, Hässleholm, en ordinarie folkskollärar-, klockar-, kantors och organisttjänst i Redslared, Älvsborgs län, en ordinarie folkskollärartjänst i Kärrnäset, Ströms skoldistrikt, en ordinarie folkskollärar- och överlärartjänst i Bodvill, Resele distrikt, ett folkskollärarvikariat i Kyrkbyn, Älvros distrikt, samt nio ordinarie småskollärarinnetjänster i Malmö kungörs till ansökning lediga.

Förnekat barn kan vara äkta, ej det erkända

En skilsmässoaffär har behandlats vid rådhusrätten i Stockholm, och resultatet av ett blodprov har givit överraskande resultat.

En arbetare i Bispfors hade stämt en barnavårdsman i Stockholm, som är god man för hans f. d. hustru och hennes dotter, född på hösten 1943. Fadern anförde att hustrun lämnat honom hösten 1942 och att hon flera gånger varit otrogen dessförinnan. I februari 1943 begärde de skilsmässa, vilken också beviljades en månad efter det det omskrivna barnet fötts. Mannan hävdade att han inte träffat makan sedan hon lämnade honom hösten 1942 och att han inte var far till barnet.

Blodprov togs på makarna samt på en dotter till dem, född 1939, och på det sist födda barnet. Statens rättskemiska laboratorium förklarar i sitt utlåtande att undersökningen inte utesluter möjligheten att arbetaren är far till det senast födda barnet. Däremot måste det anses uppenbart att han icke är far till det tidigare födda barnet.

Inför detta överraskande resultat beslöt rätten uppskjuta målet till 3 december för att ge arbetaren möjlighet att genom vittnesförhör vid Ragunda häradsrätt visa att makarna varit så isolerade från varandra efter hustruns avvikande att han omöjligt kan vara far till det sist födda barnet.

RÖKFÖRBUD REKOMMENDERAS I OFFENTLIGA LOKALER.

Medicinalstyrelsen har i en cirkulärskrivelse rekommenderat hälsovårdsnämnderna i landet att vid utformningen av hälsovårdsordningar och andra allmänna hygieniska föreskrifter stadga förbud mot tobaksrökning i alla för allmänheten tillgängliga lokaler, såvida icke sådana anordningar är vidtagna för luftväxlingen att olägenheter av tobaksrökningen undgås eller lokalerna särskilt avses för rökare.

Genom inverkan av de i tobaksröken ingående skadliga faktorerna framkallas ofta på den som icke själv röker sjukdomstecken av olika slag och svårighetsgrad.

SVENSK FISKARE PÅ ÅLAND MÅSTE HA PASS.

De finska myndigheterna fordrar att svenska fiskare eller andra svenska medborgare som med mindre farkoster besöker Åland skall vara utrustade med giltiga pass med finsk visering, meddelar utrikesdepartementet. Så kallade tullpass är således inte till fyllest. Vidare skall de i förväg ha inhämtat de finska myndigheternas tillstånd att befara finskt territorialvatten. Visering och tillstånd sökes hos finska beskickningen i Stockholm.

Länsarkitekterna. Byggnadsstyrelsen föreslår i sina petita, att de biträdande länsarkitekttjänsterna skall flyttas upp från Eo 24 till Eo 28 och assistenttjänsterna vid länsarkitektkontoren från Eo 21 till Eo 24. I samband härmed syns benämningen på tjänsterna böra ändras till förste byråarkitekt resp. byråarkitekt. Nya biträdande länsarkitekttjänster föreslås inrättade vid kontoren i Uppsala och Halmstad. Löneförbättringarna motiveras med svårigheter att få tjänsterna besatta.

Byggnadsstyrelsen har föreslagit höjning med 40 proc. av ersättningarna för planuppdrag, som utförs av länsarkitektkontoren, och med 35 proc. av arkitektarvodena enligt den statliga arkitekttaxan. Höjningen skall räknas från 1 september i år.

Kanslirådet Edvard Söderberg har till regeringen ingivit en ny inlaga rörande restaureringen och förvaltningen av Uppsala domkyrka. Han bemöter däri vad byggnadsstyrelsen och domkapitlet i Uppsala anfört och framhåller att både äldre och nuvarande förhållanden rörande domkyrkans byggnadsfrågor nödvändiggör kontroll över handhavandet av domkyrkans angelägenheter tills en ny förvaltningsorganisation för domkyrkan inom en nu oviss framtid åstadkommits.

En anslutning från Sveriges sida till Förenta nationernas organisation för uppfostran, vetenskap och kultur föreslås hos regeringen av ett 20-tal organisationer, bl. a. Landsorganisation, samarbetskommittén för demokratisk uppbyggnadsarbete, ABF, KFUM, TCO och olika lärarsammanslutningar. Även om en anslutning till den internationella organisationen inte blir aktuell före dennas första generalförsamling, som beräknas kunna hållas i höst, föreslås att regeringen skall undersöka möjligheterna att sända dit svenska observatörer. Dessutom önskas att regeringen skall förbereda bildandet av ett nationellt organ för samarbete med Förenta nationernas organisation för uppfostran, vetenskap och kultur genom att kalla till en konferens, där frågan skall dryftas.

Folkpartiets succéfilm "HOLGER NILSSONS UNDERBARA RESA"
visas i dag söndag å

SKANDIA kl. 15
Talare: *Direktör Nils Aastrup*

FLAMMAN kl. 17
Talare: *Folkskolinsp. Karl Steenberg*

ESPLANAD kl. 15
Talare: *Kontorschef Artur Nordin*

MONA kl. 17
Talare: *Redaktör J. L. Hartmann*

ORKANEN St. Essingen kl. 17
Talare: *Amanuens Folke Lönnqvist*

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.